

Food for thought

SOFIE DE KIMPE^a,
ANTOINETTE VERHAGE^b,
EVELIEN DE PAUW^c &
MARLEEN EASTON^d

Panopticon, 43 (2), 137-143
© 2022 Maklu | ISSN 0771-1409 | Maart 2022

- a Hoofddocent, Onderzoeksgroep Crime & Society (CRiS), Vakgroep Criminologie, Vrije Universiteit Brussel (corresp.: sofie.de.kimpe@vub.be)
- b Professor, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht, Faculteit Recht en Criminologie, UGent
- c Lector en onderzoeker, Bachelor Maatschappelijke Veiligheid, Vives Hogeschool Kortrijk
- d Professor en voorzitter, Onderzoeksgroep Governing & Policing Security (GaPS), Departement Public Governance & Management, UGent; Adjunct professor, Griffith Criminology Institute, Brisbane, Australië

Dit editoriaal is de inleiding tot het *tweede* themanummer van *Panopticon* over 20 jaar politiehervorming. Als editoren stellen we tot ons genoeg vast dat men veel te schrijven heeft over dit thema. We lanceerden namelijk een oproep tot themanummer ‘20 jaar politiehervorming’ en kregen heel wat reacties binnen, wat ons deed besluiten om twee themanummers te maken.

In het eerste themanummer besteedden we aandacht aan de structuur (lees: organisatieontwikkeling), het toezicht op de politie, de rol van de forensische politie en de relatie tussen politie en wetenschap. In dit tweede themanummer ligt het accent veeleer op de leden van de organisatie. Het betreft een tweetal bijdragen over de loopbaan, in het bijzonder de rekrutering, selectie en opleiding van de politieambtenaar. Daarnaast bevat dit nummer ook bijdragen over politiegeweld en het vakbondsdiscours daarover. In wezen raken alle bijdragen aan het welzijn van de individuele politieambtenaar. Iets wat ons inziens veel meer aandacht verdient, ook onderzoeksmatig. Het samenstellen van beide themanummers laat ons toe even stil te staan bij de toekomst van de politie in ons land. Als editoren grijpen we deze kans om meteen enkele van onze bezorgdheden op tafel te leggen.

Afgelopen 20 jaar verscheen er heel wat literatuur over politielegitimiteit. Hierin worden verschillende factoren onderzocht die invloed hebben op de legitimiteit van de politie, het gezag van de politie en het vertrouwen van de burger in de politie. Algemene vaststelling is vaak dat de meerderheid van de burgers tevreden is over de politie, maar er zich bij bepaalde (vaak minderheids)groepen een toenemende ontevredenheid manifesteert. De laatste jaren verschoof de aandacht van de burger naar de politie, als ‘power-holder’ in de strafrechtsbedeling. Steeds meer lijken onderzoekers ervan overtuigd dat er ook een verklaring voor politielegitimiteit moet worden gezocht in (1) de organisationele rechtvaardigheid (TANKEBE & MESKO, 2015; PAESEN, 2019; PEACOCK et al., 2021) en (2) de zelflegitimiteit van de politieambtenaar (TANKEBE, 2014b, 2018; TERPSTRA & VAN WIJCK, 2021). We staan even heel kort stil bij de betekenis en de rol van deze concepten omdat ze ons inziens kunnen bijdragen tot meer

reflectie over thema's zoals opleiding, rekrutering en selectie, loopbaanmanagement maar ook politiegeweld. Ze bieden tevens nieuwe inzichten voor het politiebeleid en de organisatieontwikkeling.

Organisationele rechtvaardigheid of 'organizational justice' wordt gezien als een ingrediënt voor vertrouwen en legitimiteit. Organisationele rechtvaardigheid refereert naar de wijze waarop werknemers van een organisatie (interne) procedures, interacties en resultaten (outcome) in hun dagelijkse werking op de werkvloer percipiëren. Men gaat er daarbij van uit dat deze percepties de attitude van de werknemers beïnvloedt, maar ook een grote impact heeft op hun prestaties (GREENBERG & COLQUITT, 2005). De impact van organisationele rechtvaardigheid op zaken als *commitment*, jobtevredenheid en loyaliteit aan de organisatie is al meermaals aangetoond in onderzoek (FRIDELL et al., 2021). Dit stelt ook MAESSCHALCK in een artikel over de vraag wat kan leiden tot een betere politiezorg. De betekenis ervan is volgens hem eenvoudig: *"behandel medewerkers rechtvaardig en dit zal ervoor zorgen dat ze de burger ook rechtvaardig behandelen. Volgens verschillende auteurs onderschatten leidinggevenden de impact van die organisationele rechtvaardigheid"* (MAESSCHALCK, 2019: 22). Meer nog, wanneer een organisatie – en de processen binnen de organisatie – als rechtvaardig en eerlijk gezien worden door medewerkers, zullen deze medewerkers zich sterker verbonden voelen met de organisatie en daarom vaker gedrag vertonen dat de organisatie graag wil zien. Dit mechanisme wordt versterkt wanneer de organisatie diegenen die over de schreef gaan, ook detecteert en sanctioneert (als stok achter de deur). *"Zo blijkt dat politieambtenaren die zelf rechtvaardig behandeld worden enthousiaster zijn over het procedureel rechtvaardig behandelen van burgers, enthousiaster zijn over gemeenschapsgerichte politiezorg ..."* (MAESSCHALCK, 2019: 23). Maar ook de omgekeerde redenering geldt. Zo tonen FRIDELL en collega's aan dat organisationele onrechtvaardigheid kan leiden tot het tentoonspreiden van ongewenst gedrag (FRIDELL et al., 2021). Met andere woorden: onrechtvaardig behandeld worden door de organisatie, kan leiden tot onrechtvaardig gedrag van (en het gebruik van geweld door) politiemensen, zowel onderling als naar de burger toe. Vanzelfsprekend heeft dit een impact op de band tussen politie en burger.

Dit betekent eveneens dat we politieambtenaren heel duidelijk moeten maken wat de politieorganisatie van hun verwacht, maar even goed hoe de organisatie daarop zal reageren indien niet aan deze verwachtingen voldaan wordt. In deze context spelen de rekrutering, selectie en opleiding een cruciale rol. Reeds bij de rekrutering door de organisatie wordt aan de toekomstige politieambtenaar een beeld gegeven van wat hij of zij van het politieberoep mag verwachten. Dit proces zet zich verder tijdens de selectie. Tijdens de opleiding mag men verwachten dat politieaspiranten duidelijk worden gemaakt welk gedrag de politieorganisatie van hen verwacht. In het artikel over politiegeweld (waarbij men ingaat op geweld tegen politie) geven de auteurs een signaal aan de politieverantwoordelijken: ze stellen dat het belangrijk is om werk te maken van een beleid dat politieambtenaren beter wapent tegen politiegeweld.

Een ander begrip dat steeds vaker opduikt in politieonderzoek is zelflegitimiteit. Zelflegitimiteit kan gedefinieerd worden als de mate van zelfvertrouwen die machthebbers hebben in de morele rechtvaardigheid van hun macht (BOTTOMS & TANKEBE, 2012: 162). Vanuit het concept zelflegitimiteit wordt gesteld dat politieambtenaren met een (veel) te hoge of een te lage zelflegitimiteit sneller over zullen gaan tot het gebruik van geweld. Bovendien zou teveel zelflegitimiteit leiden tot illegitiem geweld (MUIR, 1977). NOPPE stelde in dit verband vast dat politieambtenaren die voldoende zelflegitimiteit hebben, minder snel over zullen

gaan tot het gebruik van geweld. Wellicht treden zij met meer zelfvertrouwen op en gebruiken ze geweld slechts als laatste redmiddel (NOPPE, 2019). Zij geeft ook aan dat te weinig zelflegitimiteit problematisch kan zijn, aangezien dan eerder vermijdend gedrag vertoond wordt waarin men dus het (soms noodzakelijke) gebruik van geweld uit de weg gaat. Ook zelflegitimiteit heeft onvermijdelijk een impact op de relatie tussen politie en bevolking.

Bovendien is er een belangrijk verband tussen zelflegitimiteit en organisationele rechtvaardigheid: wanneer politieambtenaren het gevoel hebben dat zij gesteund worden door hun organisatie en eerlijk behandeld worden door hun oversten, vertonen ze meer steun voor procedureel rechtvaardig handelen en zijn ze eerder geneigd om te werken volgens de regels van de organisatie (NOPPE, 2019; TANKEBE, 2014a, 2014b). Kortom, organisationele rechtvaardigheid en zelflegitimiteit lijken ons belangrijke sleutels te zijn voor het ontwikkelen van een toekomstig intern organisatie- en personeelsbeleid. Ze bieden perspectief en input voor een positief beleid dat zowel werk maakt van het welzijn van de politiemensen als van de kwaliteit van het politiewerk. Meer nog, ze bieden perspectief voor een constructief debat met oog voor de politieorganisatie én de relatie tussen de politie en de burger.

De vier bijdragen die in het voorliggend themanummer aan bod komen, zijn alvast een in-steek voor dit debat.

In de eerste bijdrage van Stevens, Verhage en De Kimpe wordt ingegaan op de manier waarop selectie van politiepersoneel geëvolueerd is sinds de politiehervorming. Ze duiden hoe de selectieprocedures van de drie politiediensten voor de hervorming samengevoegd werden. De hervorming zorgde met andere woorden voor centralisering. Doelstellingen van deze centralisering waren eenvormigheid en gelijkheid, waardoor kandidaten gelijke kansen hebben. Vandaag zien de auteurs echter een beweging tot decentralisering. Ze gaan na hoe de procedures vandaag verlopen en bespreken de aanleidingen tot de recente hervorming van het selectieproces.

Bloeyaert en De Kimpe maken een summier overzicht van het politieonderwijsbeleid dat sinds 1998 in België is gevoerd. Dit gebeurt door de meest belangrijke gebeurtenissen chronologisch te schetsen en te duiden. Ze stellen vast dat de directie opleiding heel wat energie en aandacht heeft besteed aan de aansturing van het politieonderwijslandschap via regelgeving en besluiten. Hierbij maakt ze vooral werk van een reeks programmawijzigingen, een intern kwaliteitscontrolesysteem en een onderwijs- en examenreglement. Daartegenover staat de sterke juridisering van het politieonderwijsbeleid, de versnipperde scholenstructuur, een gebrek aan samenwerking met het hoger onderwijs, een onduidelijke kwaliteitscontrole en een onderfinanciering van het politieonderwijs. Tenslotte houden ze hun bevindingen tegen het licht van een aantal recente wetenschappelijke inzichten over het hoger politieonderwijs, een trend die zich in het Europese politieonderwijs lijkt te manifesteren. Het onderzoek laat zien dat ondanks de wellicht grote financiële en structurele uitdaging om het politieonderwijs om te turnen naar een hoger politieonderwijs, er heel wat positieve effecten worden vastgesteld.

Goormans, Verhage en Vandeviver hebben aandacht voor de wijze waarop in België in relatie tot geweld tegen politie beleid werd gevoerd sinds de jaren '90 en gaan in op waar we vandaag staan. In hun analyse gaan de auteurs in op verschillende fasen van de beleids-aandacht. Ze geven daarbij aan dat aanvankelijk de aandacht vanuit het beleid zeer beperkt is en pas vanaf 2010 langzaam toeneemt. Hoewel een uniforme aanpak tot vandaag

afwezig is, zijn er zeer recent wel hoopvolle stappen gezet in de richting van een coherent beleid inzake geweld tegen politie.

Tanghe en Smeets bekijken de impact van de politiehervorming op de politievakbonden en onderzoeken de standpunten van de vakbonden. Ze geven aan dat het aantal mediainterventies van de vakbonden sterk is toegenomen en dat de verandering in de standpunten van de vakbondsorganisaties voor en na de wet van 1998 even opmerkelijk zijn als de politiehervorming zelf. Ze baseren zich onder meer op een analyse van persberichten (van 2001 tot 2021) en informatie beschikbaar op websites van politievakbonden. Interessant is de verschillende wijze waarop diverse vakbonden het geweld tegen en het geweld door de politie 'framen'. De auteurs geven aan dat er een rethoriek is ontstaan over politiegeweld waarbij geweld tegen de politie sterk benadrukt en voorgesteld wordt als geweld tegen de rechtsstaat, terwijl het geweld door de politie telkens door de vakbonden wordt genuanceerd.

In de deelrubriek Politie lezen we een praktijkbijdrage afkomstig uit het personeelsbeleid. Van Thielen en Van Ryckeghem gaan in op de nieuwe HRM-visie van de geïntegreerde politie. De auteurs pleiten voor een mensgericht HR-beleid gericht op een professionele dienstverlening. De auteurs concretiseren deze visie in twee projecten, m.n. de vernieuwde rekrutering en selectie van de Geïntegreerde Politie en het invoegen van een nieuw functiehuis.

Ter afronding willen we graag vanuit ons perspectief als onderzoekers een belangrijke bezorgdheid delen over de toekomst van de politie in België. We stellen immers vast dat er weinig wetenschappelijke data en onderzoek voorhanden is over de politie in ons land.

We stellen vast dat toegang tot en verzameling van data over politie in ons land steeds moeilijker verloopt. Enerzijds zorgt een toevloed van regelgeving ervoor dat er steeds strengere eisen worden gesteld aan uitwisseling en verzameling van data. De intrede van de Data Protection Officer (DPO) leidt er in sommige gevallen ook toe dat er een bijkomende 'filter' wordt toegevoegd alvorens gegevens kunnen gedeeld worden of data kan worden verwerkt en bewaard. Aan wetenschappelijke kant leidt dit tot (vaak terecht) strengere vormen van controle en toezicht op de dataflow in het wetenschappelijk onderzoeksproces onder de vorm van bijvoorbeeld datamanagementplannen, *informed consents* of advieswinning van ethische commissies. Echter, we stellen ook vast dat al deze databeschermingsmaatregelen, hoe belangrijk ook, tevens leiden tot een bureaucrativering van het wetenschappelijk proces (en daarmee een tragere opstart van reeds strak gepland onderzoek) of de onmogelijkheid om data te delen. Dit was wellicht niet de bedoeling van onze wetgever. In die zin komt databescherming meer en meer op gespannen voet te staan met openbaarheid van bestuur. Er moet dan ook gezocht worden naar een meer structurele oplossing, waarbij niet elke individuele onderzoeker steeds opnieuw de vele hindernissen moet overwinnen. Niet alleen leidt dit tot een weinig efficiënte manier van onderzoek doen, de vraag rijst ook of dit nog de accountability van de politieorganisatie ten goede komt.

Verder blijkt ook dat er meer en meer nood is aan investering in dataverzameling. Op de politiestatistiek en de veiligheidsmonitor na is de statistische informatie over veiligheid in ons land verspreid over verschillende diensten en overheden (zoals de stad, het Belgische statistiekbureau STATBEL, de provincie en lokale politiezones). Wie bijvoorbeeld informatie wil over het diversiteitsbeleid van de lokale politie kan niet anders dan de 185 korpsen individueel te bevragen. In die zin is het jammer dat de Algemene Politiesteundienst – en na-

dien ook CGL – een stille dood zijn gestorven. We hebben immers nood aan gecentraliseerde data die ons iets vertellen over de politie als instituut, organisatie en functie.

We kunnen daardoor amper empirische uitspraken doen over vragen zoals: Welke impact heeft 20 jaar politiebeleid gehad op het politiestraatwerk? Wat heeft 20 jaar politiebeleid betekend voor de burger? Hebben de veranderingen in de wet- en regelgeving impact gehad op professionalisering van de politie? Hoe is de politielegitimiteit afgelopen jaren geëvolueerd? Hoe is het gesteld met de wijkwerking? Hoe evolueert het welzijn van politiemensen? Hoe verloopt de informatieuitwisseling bij de recherche?

Daarnaast stelden we vast dat er een gebrek is aan structurele investering en dus financiering van wetenschappelijk onderzoek. De relatie tussen politie en wetenschap vandaag is fragiel (zie DE PAEPE & EASTON, 2022; EASTON & DE PAEPE, 2022). Eerder al gaven we aan dat daardoor kennisaccumulatie – het bouwen op elkaars kennis – beperkt blijft (VERHAGE, 2020). Er is bovendien behoefte aan goede praktijken, geïnspireerd op wetenschappelijk onderzoek. Te weinig worden politionele praktijken bestudeerd en beoordeeld in termen van legaliteit, efficiëntie, effectiviteit, procedurele en distributieve rechtvaardigheid (MAESSCHALCK, 2019: 24). Het is een bezorgdheid die gedeeld wordt door onderzoekers én praktijkprofessionals die elkaar ontmoeten tijdens activiteiten georganiseerd door het *Centre for Policing and Security* (CPS). Ook binnen de Raad van Bestuur van het CPS en de deelredactie Politie van het tijdschrift Panopticon wordt deze bezorgdheid regelmatig gedeeld.

Wanneer we dit vergelijken met het buitenland moeten we concluderen dat er inzake samenwerking tussen wetenschap en politie betere leerlingen in de klas zitten. Zo wordt geregeld verwezen naar het *Scottish Institute for Policing Research*¹, een strategisch samenwerkingsverband tussen 14 universiteiten, de Schotse politie en de toezichthouder. Dit samenwerkingsverband wil politieonderzoek, maar ook de uitwisseling van kennis en informatie bevorderen en streeft naar de ontwikkeling van een onderzoeksinfrastructuur. SIPR bestaat al sinds 2007 en vult deze rol zeer proactief in. Zo werken wetenschappelijke actoren samen met politie aan een onderbouwde visie op politiewerk.

Schoolvoorbeeld is het Schotse politiebeleid rond *stop & search*, dat in het leven werd geroepen om iets te doen aan de toenemende problemen rond etnisch profileren. Meer dan 10 jaar samenwerking tussen politie en wetenschap heeft geleid tot een sterk *evidence based* en solide beleid waarbij identiteitscontroles sterk gemonitord worden. Het heeft ertoe bijgedragen dat het aantal *stop and searches* is gedaald van 640.000 naar 38.000 per jaar. Bovendien zijn de controles veel efficiënter geworden omdat ze een hogere *hit rate* hebben (SAUDELLI, 2021: 47)².

Een ander – actueel – voorbeeld is het rapport dat onlangs verscheen van *The Police Foundation* waarin een analyse wordt gemaakt van de nieuwe uitdagingen voor politie³. Deze denktank uit de UK is een onafhankelijk orgaan en bestaat uit onderzoekers die nauw samenwerken met politiekorpsen en overkoepelende politieorganisaties, maar bijvoorbeeld ook de private sector. De doelstelling is om het beleid rond politie te informeren en publiek

1 <http://www.sipr.ac.uk/>

2 <https://polstops.eu/wp-content/uploads/2020/11/KEY-SCOTTISH-STOP-AND-SEARCH-academic-outputs.pdf>

3 Strategic Review of England & Wales. Zie https://www.policingreview.org.uk/wp-content/uploads/sr-pew_final_report.pdf

debat rond politie te faciliteren. Dergelijke gezamenlijke denkoefeningen zijn interessante voorbeelden van hoe politie en wetenschap verbonden worden.

Ook uit Nederland kunnen we wat inspiratie halen. Zo is het onderzoeksprogramma 'Politie en Wetenschap' al jaren een voorbeeld van hoe onderzoeksprogramma's op de lange termijn kennis kunnen opbouwen en verdiepen. Bij de noorderburen willen ze niettemin nog een stapje verder gaan. Het laatste nummer van het Tijdschrift voor de Politie (nr. 1, 2022) wordt volledig besteed aan 'Politie en Wetenschap. Kennis als bron om de politieke praktijk te verbeteren'. Uit de verschillende bijdragen wordt duidelijk dat er in Nederland actief wordt gezocht en gewerkt aan het samenbrengen van middelen (mensen, geld en infrastructuur) in een netwerk dat de kennisontwikkeling over, voor, door en met de politie in de toekomst kan optimaliseren.

De vraag rijst hoe lang we in België nog kunnen eten van de bestaande boom aan kennis over de werking van de politie. Hoe broos is beleid als er geen onderbouwing is met wetenschappelijke inzichten? Hoe kunnen we weten of beleidsmaatregelen succesvol zijn? Wanneer kunnen we praktijken definiëren als goede praktijken? Hoe kunnen beleidsmakers beslissingen nemen voor de toekomst als we niet weten wat het effect is van de maatregelen? We kunnen er met andere woorden niet omheen... België heeft nood aan een onderzoeksprogramma Politie gebaseerd op structurele financiering.

Tot slot, uit de verschillende bijdragen in beide themanummers blijkt meer dan duidelijk dat de politieorganisatie nood heeft aan (financiële) zuurstof. De samenleving is sterk veranderd. De bevolking wordt diverser, de maatschappij complexer, net zoals haar sociale structuren en instituties. Het is verder nog onzeker welk effect de digitalisering zal hebben op onze samenleving. Deze trends zullen zich de komende jaren sterk verder zetten. Indien de politie 'in tune' wil zijn met de samenleving, zal ze sneller moeten schakelen, flexibeler moeten worden en meer wendbaar. Wetenschappers kunnen de politie aan deze trends spiegelen, reflecteren over de politiefunctie en hoe ze kan bijdragen aan de samenleving. Dit nummer is dan ook een uitnodiging om te werken aan een stevige verbinding.

REFERENTIES

- BOTTOMS, A., & TANKEBE, J. (2012). Beyond procedural justice: A dialogic approach to legitimacy in criminal justice. *Journal of Criminal Law. & Criminology*, 102(1), 119-170.
- DE PAEPE, J., & EASTON, M. (2022). Lessen uit België over samenwerking tussen politie en wetenschap. *Tijdschrift voor de Politie*, 84(1), 24-28.
- EASTON, M., & DE PAEPE, J. (2022). Partnerschappen tussen politie en wetenschap in België: Fragiele allianties? *Panopticon*, 43(1), 68-85.
- FRIDELL, L. A., MASKALY, J., & DONNER, C. M. (2021). The relationship between organisational justice and police officer attitudes toward misconduct. *Policing and Society*, 31(9), 1081-1099.
- GREENBERG, J., & COLQUITT, J. A. (2005) *Handbook of Organizational Justice*. Psychology Press.
- MAESSCHALCK, J. (2019). Creatief met complementariteiten, contradicties en onhaalbaarheden. Een verkenning van vier wegen naar een betere politiezorg. In J. NOPPE, A. VERHAGE, K. VAN DE VIJVER, & E. KOLTHOFF (Eds.), *Politie en legitimiteit* (Vol. Cahier Politiestudies 53, pp. 13-30). Gompel & Svacina.
- MUIR, W. K., JR. (1977). *Police: streetcorner politicians*. University of Chicago Press.
- NOPPE, J. (2019). *Police use of force: beliefs and experiences of Belgian police officers* [Doctoraal proefschrift]. UGent.

- PAESEN, H. (2019). *Regelafdwinger of regelovertreder? Een kwantitatief onderzoek naar het effect van organisatiecultuur op integriteitsschendingen in de Belgische lokale politie* [Doctoraal proefschrift]. KULeuven.
- PEACOCK, R. P., IVKOVICH, S. K., VAN CRAEN, M., MRAOVIĆ, I. C., BOROVEC, K., & PRPIĆ, M. (2021). External Procedural Justice: Do Just Supervisors Shape Officer Trust and Willingness to Take the Initiative With the Public? *International Criminal Justice Review*. <https://doi.org/10.1177/1057567721996790>
- SAUDELLI, I., DE KIMPE, S., & CHRISTIAENS, J. (2021). *Mag ik uw identiteitskaart zien? Een kwalitatief onderzoek naar identiteitscontroles uitgevoerd door de Belgische lokale politie* [Doctoraal proefschrift]. Vrije Universiteit Brussel.
- TANKEBE, J. (2014a). The making of 'democracy's champions': Understanding police support for democracy in Ghana. *Criminology and Criminal Justice*, 14(1), 25-43.
- TANKEBE, J. (2014b, 22 september). Rightful authority: exploring the structure of police self legitimacy. <http://ssrn.com/abstract=2499717> of <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2499717>.
- TANKEBE, J., & MESKO, G. (2015). Police Self-Legitimacy, Use of Force, and Pro-organizational Behavior in Slovenia. In J. TANKEBE & G. MESKO (Eds.), *Trust and Legitimacy in Criminal Justice*. Springer International Publishing.
- TANKEBE, J. (2018). In their own eyes: an empirical examination of police self-legitimacy. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*, 43(2), 99-116. doi:10.1080/01924036.2018.1487870
- TERPSTRA, B. L., & VAN WIJCK, P. W. (2021). The Influence of Police Treatment and Decision-making on Perceptions of Procedural Justice: A Field Study. *Journal of Research in Crime and Delinquency*. <https://doi:10.1177/00224278211030968>
- VERHAGE, A. (2020). Different worlds: police, police research, and policy in Belgium. In T. DAEMS & S. PLEYSIER (Eds.), *Criminology and democratic politics* (pp. 241–260). Routledge.